

Brussel, 29.11.2019
COM(2019) 900 final/2

ANNEXES 1 to 4

CORRIGENDUM

This document corrects the COM (2019) 900 final of 20.11.2019

Level of sensibility removed from the cover page

The text should read as follows:

BIJLAGEN

bij

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD EN DE EUROPESE CENTRALE BANK**

betreffende de ontwerpbegrotingsplannen 2020: algemene beoordeling

BIJLAGE I: Landspecifieke beoordeling van ontwerpbegrotingsplannen

Lidstaten die onder het preventieve deel van het stabiliteits- en groeipact vallen

Plannen die voldoen aan de verplichtingen van de lidstaat

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Duitsland** aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om de begroting 2020 ten uitvoer te leggen. Gezien de gunstige begrotingssituatie van Duitsland nodigt de Commissie de autoriteiten uit extra uitgaven te doen om tot een volgehouden opwaartse trend in publieke en particuliere investeringen te komen, met name op het regionale en het gemeentelijke niveau, en om het economische investeringsbeleid toe te spitsen op onderwijs, onderzoek en innovatie, digitalisering en breedband met zeer hoge capaciteit, duurzaam vervoer en energienetwerken en betaalbare huisvesting, rekening houdende met regionale verschillen, zoals door de Raad aanbevolen in het kader van het Europees Semester. Daarnaast is de Commissie van mening dat Duitsland enige vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en nodigt zij de autoriteiten uit verdere vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Ierland** aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om de begroting 2020 ten uitvoer te leggen en eventuele meevallers te gebruiken om de schuldquote verder te verlagen. Daarnaast is de Commissie van mening dat Ierland beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Griekenland** aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. Voor 2020 is de verwachting dat Griekenland zijn budgettaire middellangetermijndoelstelling zal bereiken. Ook is het de overtuiging dat Griekenland de in het kader van het verscherpt toezicht gemonitorde doelstelling van een primair overschot van 3,5 % van het bbp in acht zal nemen. De Commissie nodigt de autoriteiten daarom uit de begroting 2020 ten uitvoer te leggen. In juli 2019 kreeg Griekenland van de Raad de aanbeveling “een duurzaam economisch herstel tot stand [te] brengen en de buitensporige macro-economische onevenwichtigheden aan te pakken door hervormingen voort [te] zetten en te voltooien in overeenstemming met de post-programmatoezeggingen die zijn gedaan op de vergadering van de Eurogroep van 22 juni 2018”. De tenuitvoerlegging van deze aanbeveling wordt gemonitord in het kader van het raamwerk voor verscherpt toezicht.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Cyprus** aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om de begroting 2020 ten uitvoer te leggen. Daarnaast is de Commissie van mening dat Cyprus beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een

uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Litouwen** aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om de begroting 2020 ten uitvoer te leggen. Daarnaast is de Commissie van mening dat Litouwen enige vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en nodigt zij de autoriteiten uit verdere vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Luxemburg** aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om de begroting 2020 ten uitvoer te leggen. Daarnaast is de Commissie van mening dat Luxemburg beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Malta** aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om de begroting 2020 ten uitvoer te leggen. Daarnaast is de Commissie van mening dat Malta beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Nederland** aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om de begroting 2020 ten uitvoer te leggen. Gezien de gunstige begrotingspositie van Nederland nodigt de Commissie de autoriteiten uit extra uitgaven te doen ter ondersteuning van een opwaartse trend op het gebied van investeringen en om het economische investeringsbeleid toe te spitsen op onderzoek en ontwikkeling, met name in de particuliere sector, op hernieuwbare energie, energie-efficiëntie en strategieën ter vermindering van broeikasgasemissies, en op het aanpakken van knelpunten in het vervoer, zoals door de Raad aanbevolen in het kader van het Europees Semester. Daarnaast is de Commissie van mening dat Nederland enige vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en nodigt zij de autoriteiten uit verdere vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie, ondanks het feit dat het om prognoses bij ongewijzigd beleid gaat, van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Oostenrijk** aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. Daarnaast is de Commissie van mening dat Oostenrijk beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van

de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Plannen die in grote lijnen voldoen aan de verplichtingen van de lidstaat

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Estland** in grote lijnen aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De Commissie nodigt de autoriteiten dan ook uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure klaar te staan teneinde de nodige maatregelen te nemen zodat de begroting 2020 aan de regels van het stabiliteits- en groeipact voldoet. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Letland** in grote lijnen aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. Dat oordeel is echter afhankelijk van de huidige prognose dat Letland dicht bij zijn budgettaire middellangetermijndoelstelling zal zitten. Mocht die prognose in toekomstige beoordelingen van de inachtneming van de vereisten van het preventieve deel geen bevestiging vinden, dan zal bij de algehele evaluatie van naleving rekening moeten worden gehouden met de mate waarin van het door de Raad vastgestelde vereiste wordt afgeweken. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure klaar te staan teneinde de nodige maatregelen te nemen zodat de begroting 2020 aan het stabiliteits- en groeipact voldoet. Daarnaast is de Commissie van mening dat Letland enige vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en nodigt zij de autoriteiten uit verdere vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Plannen waarvoor het risico bestaat dat zij niet voldoen aan de verplichtingen van de lidstaat

Al met al is de Commissie, ondanks het feit dat het om prognoses bij ongewijzigd beleid gaat, van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **België** het risico inhoudt dat het niet aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. Met name verwacht de Commissie een risico op een aanzienlijke afwijking van de vereiste aanpassing richting de budgettaire middellangetermijndoelstelling in 2019 en in 2020. Voorts is de verwachting dat België de schuldreductiebenchmark niet zal naleven in 2019 en 2020. Daarnaast is de Commissie van mening dat België beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure de nodige maatregelen te nemen zodat de begroting 2020 aan het stabiliteits- en groeipact voldoet en om eventuele meevallers te gebruiken om de verlaging van de schuldquote te versnellen.

Al met al is de Commissie, ondanks het feit dat het om prognoses bij ongewijzigd beleid gaat, van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Spanje** het risico inhoudt dat het niet aan de bepalingen

van het stabiliteits- en groeipact voldoet. Met name voorspelt de Commissie een risico op een aanzienlijke afwijking van de vereiste aanpassing richting de budgettaire middellangetermijndoelstelling. Bovendien zal Spanje waarschijnlijk onvoldoende vooruitgang boeken richting de naleving van de schuldreductiebenchmark in 2019 en 2020. Daarnaast is de Commissie van mening dat Spanje beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester. Daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in mei 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van die landspecifieke aanbevelingen is geboekt. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure de nodige maatregelen te nemen zodat de begroting 2020 aan het stabiliteits- en groeipact voldoet en om eventuele meevallers te gebruiken om de verlaging van de schuldquote te versnellen.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Frankrijk** het risico inhoudt dat het niet aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. Met name verwacht de Commissie een risico op een aanzienlijke afwijking van de vereiste aanpassing richting de budgettaire middellangetermijndoelstelling voor 2019 en 2020. Bovendien zal Frankrijk waarschijnlijk onvoldoende vooruitgang boeken richting de naleving van de schuldreductiebenchmark in 2019 of in 2020. Daarom nodigt de Commissie de autoriteiten uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure de nodige maatregelen te nemen zodat de begroting 2020 aan het stabiliteits- en groeipact voldoet en om eventuele meevallers te gebruiken om de verlaging van de schuldquote te versnellen. Daarnaast is de Commissie van mening dat Frankrijk beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Italië** het risico inhoudt dat het niet aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. Met name verwacht de Commissie een risico op een aanzienlijke afwijking van de vereiste aanpassing richting de budgettaire middellangetermijndoelstelling voor 2019 en 2020. Bovendien is de verwachting dat Italië de schuldreductiebenchmark niet zal naleven in 2019 en 2020. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure de nodige maatregelen te nemen zodat de begroting 2020 aan het stabiliteits- en groeipact voldoet en om eventuele meevallers te gebruiken om de verlaging van de schuldquote te versnellen. Daarnaast is de Commissie van mening dat Italië enige vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en nodigt zij de autoriteiten uit verdere vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie, ondanks het feit dat het om prognoses bij ongewijzigd beleid gaat, van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Portugal** het risico inhoudt dat het niet aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. Met name verwacht de Commissie een risico op een aanzienlijke afwijking van de vereiste aanpassing richting de budgettaire middellangetermijndoelstelling in zowel 2019 als 2020. Daarnaast is de Commissie van mening dat Portugal beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag

2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure de nodige maatregelen te nemen zodat de begroting 2020 aan het stabiliteits- en groeipact voldoet en om eventuele meevallers te gebruiken om de verlaging van de schuldquote te versnellen.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Slovenië** het risico inhoudt dat het niet aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. Voor 2020 wordt gerekend met een nominaal begrotingsoverschot van 0,5 % van het bbp en de schuldquote zou dalen in overeenstemming met de vereisten van de schuldreductiebenchmark. Hoewel de Commissie voor 2020 een risico op enige afwijking van de het aanpassingstraject richting de door de Raad aanbevolen budgettaire middellangetermijndoelstelling verwacht, bestaat er een risico op een aanzienlijke afwijking over 2019 en 2020 samen. Gezien evenwel de grote mate van onzekerheid met betrekking tot de ramingen van de outputgap kan dit betekenen dat Slovenië in 2020 misschien dichterbij zijn budgettaire middellangetermijndoelstelling staat, hetgeen erop wijst dat het ontwerpbegrotingsplan in grote lijnen voldoet. Dit zal in aanmerking worden genomen mocht een en ander achteraf bevestiging vinden. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de begroting 2020 aan het stabiliteits- en groeipact voldoet. Daarnaast is de Commissie van mening dat Slovenië beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Slowakije** het risico inhoudt dat het niet aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De schuldquote ligt ver onder 60 % van het bbp en daalt verder, terwijl het nominale begrotingssaldo een ruime marge oplevert ten opzichte van de referentiewaarde uit het Verdrag van 3 % van het bbp. Voorts is door de aanvullende maatregelen die op 6 november 2019 zijn aangekondigd, de afwijking van het aanbevolen aanpassingstraject richting de budgettaire middellangetermijndoelstelling verkleind, waardoor deze in 2020 niet langer significant is. Gelet evenwel vooral op de afwijking in 2019, bestaat er voor 2019 en 2020 samen wel nog een risico op een significante afwijking van het aanpassingstraject richting de door de Raad aanbevolen budgettaire middellangetermijndoelstelling. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de begroting 2020 voldoet aan het stabiliteits- en groeipact. Daarnaast is de Commissie van mening dat Slowakije beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

Al met al is de Commissie van mening dat het ontwerpbegrotingsplan van **Finland** het risico inhoudt dat het niet aan de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact voldoet. De schuldquote zou volgens de prognoses ver onder de referentiewaarde uit het Verdrag van 60 % van het bbp blijven en het nominale begrotingssaldo levert een ruime marge op ten opzichte van de referentiewaarde uit het Verdrag van 3 % van het bbp. De Commissie nodigt de autoriteiten uit om in het kader van de nationale begrotingsprocedure de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de begroting 2020 voldoet aan het stabiliteits- en groeipact. Daarnaast is de Commissie van mening dat Finland

beperkte vooruitgang heeft geboekt met betrekking tot het structurele deel van de begrotingsaanbevelingen in de aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 in het kader van het Europees Semester, en daarom nodigt zij de autoriteiten uit sneller vooruitgang te boeken. In het landverslag 2020 en in het kader van de landspecifieke aanbevelingen die de Commissie in het voorjaar 2020 zal voorstellen, zal een uitgebreide beschrijving worden gegeven en een beoordeling worden gemaakt van de vooruitgang die bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen is geboekt.

BIJLAGE II: Methode en aannamen die aan de najaarsprognoses 2019 van de Commissie ten grondslag liggen

In artikel 7, lid 4, van Verordening (EU) nr. 473/2013 is het volgende bepaald: “De methode [...] en aannamen van de meest recente economische prognoses van de diensten van de Commissie voor elke lidstaat, waaronder ook de geraamde effecten van de geaggregeerde budgettaire maatregelen op de economische groei, worden als bijlage bij de algehele evaluatie gevoegd”. De aannamen die ten grondslag liggen aan de najaarsprognoses 2019 van de Commissie, die onafhankelijk door de diensten van de Commissie worden opgesteld, worden in het prognosedocument zelf toegelicht¹.

De begrotingsgegevens tot en met 2018 berusten op de gegevens die vóór 1 oktober 2019 door de lidstaten bij de Commissie zijn ingediend en op 21 oktober 2019 door Eurostat zijn gevalideerd. Eurostat heeft de gegevens die door de lidstaten in de najaarsexercitie 2019 zijn ingediend, niet gewijzigd. Eurostat heeft zijn voorbehoud ingetrokken ten aanzien van de kwaliteit van de gegevens die door Hongarije met betrekking tot de sectorclassificatie van de Hungarian Hydrocarbon Stockpiling Association (MSZKSZ) en de door de Hongaarse Nationale Bank (MNB) opgerichte stichtingen zijn gerapporteerd. De stichtingen en al hun dochterstichtingen, alsmede de MSZKSZ werden heringedeeld in de sector overheid. Vooral door het gecombineerde effect van deze herindelingen is de schuld toegenomen met 0,4 procentpunt van het bbp in 2017 en met 0,3 procentpunt in 2015, 2016 en 2018, terwijl het tekort is toegenomen met 0,2 procentpunt van het bbp in 2017 en met 0,1 procentpunt in 2015 en 2016. Ook trekt Eurostat zijn voorbehoud in ten aanzien van de gegevens die door Slowakije zijn gerapporteerd met betrekking tot de vastlegging van bepaalde uitgaven van de overheid, na de herziening door de Slowaakse statistische autoriteiten die resulteerde in een toename van het tekort met 0,2 % van het bbp in 2018.

Voor de prognoses zijn de maatregelen ter ondersteuning van de financiële stabiliteit geregistreerd overeenkomstig het besluit van Eurostat van 15 juli 2009². Tenzij door de betrokken lidstaat anders is gemeld, zijn kapitaalinjecties waarover voldoende bijzonderheden bekend zijn, in de prognoses verwerkt als financiële transacties, d.w.z. die de schuld, maar niet het tekort doen oplopen. Staatsgaranties voor verplichtingen en deposito's van banken worden niet als overheidsuitgaven meegeteld, tenzij bij de afronding van de prognoses vaststaat dat deze garanties zijn uitgewonnen. Leningen die door de overheid of door een in de overheidssector ingedeelde entiteit aan banken zijn verstrekt, worden echter doorgaans bij de overheidsschuld opgeteld.

Voor 2020 worden de begrotingen die zijn aangenomen of bij nationale parlementen zijn ingediend, en alle maatregelen waarover voldoende bijzonderheden bekend zijn, in aanmerking genomen. In de najaarsprognoses wordt met name rekening gehouden met alle informatie van de uiterlijk medio oktober ingediende ontwerpbegrotingsplannen. Voor 2021 houdt de in de prognoses gehanteerde aanname van “ongewijzigd beleid” in dat de ontvangsten- en uitgaventrends worden geëxtrapoleerd en dat maatregelen waarover voldoende bijzonderheden bekend zijn, in de prognoses worden verwerkt.

De Europese aggregaten voor de overheidsschuld in de prognosejaren 2019-2021 worden op niet-geconsolideerde basis gepubliceerd (d.w.z. niet gecorrigeerd voor intergouvernementele leningen). Omwille van de consistentie in de tijdreeksen worden historische gegevens ook op dezelfde basis gepubliceerd. De prognoses voor de overheidsschuld van de afzonderlijke lidstaten over de periode 2019-2021 omvatten de gevolgen van de garanties aan de Europese Faciliteit voor financiële

¹ Methodologische aannamen die aan de economische najaarsprognoses 2019 van de Commissie ten grondslag liggen, zijn te vinden onder: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/eeip/forecasts_en.htm

² Beschikbaar op: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2041337/FT-Eurostat-Decision-9-July-2009-3--final-.pdf>

stabiliteit, van bilaterale leningen aan andere lidstaten en van de deelname in het kapitaal van het Europees Stabiliteitsmechanisme zoals gepland op de afsluitingsdatum van de prognoses³.

Volgens de najaarsprognoses 2019 van de Commissie zullen de in de ontwerpbegrotingsplannen voor 2020 gerapporteerde begrotingsmaatregelen op geaggregeerde basis marginaal tekortverhogend zijn (effect van ongeveer 0,05 % van het bbp). Dit is grotendeels toe te schrijven aan het verwachte negatieve effect van de maatregelen aan de uitgavenzijde, terwijl de maatregelen aan de ontvangstenzijde op geaggregeerde basis neutraal zijn. Al met al zou het mechanische effect op de bbp-groei op korte termijn verwaarloosbaar zijn.

Die raming moet met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd:

- Als niets wordt gedaan aan budgettaire onevenwichtigheden, zou de kwetsbaarheid van financiële activa kunnen toenemen en zouden de spreads en de rente op leningen kunnen oplopen, met een negatief effect op de groei.
- Doel van Verordening (EU) nr. 473/2013 is een evaluatie van het effect van de maatregelen die in de ontwerpbegrotingsplannen worden genomen. Daarom zijn maatregelen die vóór de ontwerpbegrotingsplannen zijn genomen en in werking zijn getreden, niet in de evaluatie opgenomen (ook al kunnen ze een extra effect op de prognoses van de overheidsfinanciën voor 2020 hebben).
- Het effect van gemelde maatregelen wordt afgezet tegen een basisscenario van ongewijzigd beleid. De oriëntatie van het begrotingsbeleid in dat basisscenario is niet noodzakelijk neutraal. Zo kan bijvoorbeeld de trendmatige stijging van bepaalde uitgaven boven of onder de potentiële groei liggen, kunnen eerdere maatregelen een bijkomend effect in het basisscenario hebben of lopen eerder genomen maatregelen misschien af in 2020. Het expansieve karakter van het basisscenario blijkt ook uit het feit dat de geaggregeerde begrotingskoers in 2020 expansiever is dan het tekortverhogende effect van gemelde maatregelen.

³ Conform het besluit van Eurostat van 27 januari 2011 inzake de statistische registratie van operaties van de EFSF, zie: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/5034386/2-27012011-AP-EN.PDF>.

BIJLAGE III: Gevoeligheidsanalyse

In artikel 7 van Verordening (EU) nr. 473/2013 is onder meer het volgende bepaald: “De algehele evaluatie omvat gevoeligheidsanalyses die een indicatie geven van de risico’s voor de houdbaarheid van de openbare financiën bij ongunstige economische, financiële of budgettaire ontwikkelingen”. Deze bijlage bevat derhalve een analyse van de gevoeligheid van de ontwikkeling van de overheidsschuld voor mogelijke macro-economische schokken (in de groei, de rente en het primaire overheidssaldo), waarbij wordt gebruikgemaakt van de uitkomsten van stochastische schuldprojecties. Met de analyse kan een beeld worden verkregen van de mogelijke effecten op de overheidsschulddynamiek die kunnen uitgaan van neerwaartse en opwaartse risico’s voor de nominale bbp-groei, van positieve en negatieve ontwikkelingen op de financiële markten die zich vertalen in lagere of hogere leenkosten voor de overheid, en van budgettaire schokken die negatief uitwerken op de begrotingssituatie van de overheid.

Met stochastische projecties wordt de onzekerheid in de toekomstige macro-economische omstandigheden in de analyse van de overheidsschulddynamiek belicht rond een “centraal” schuldprojectiescenario, dat overeenstemt met, respectievelijk, het scenario in de najaarsprognoses 2019 van de Commissie en het prognosescenario van de ontwerpbegrotingsplannen in de twee delen van de grafiek hieronder, die de resultaten voor de eurozone geeft (in beide gevallen onder de gebruikelijke aanname dat het begrotingsbeleid na de prognoseperiode ongewijzigd blijft). Er worden schokken toegepast op de macro-economische omstandigheden (korte en lange rente op overheidsobligaties, groeipercentage, primair overheidssaldo) die in het centrale scenario worden aangenomen, om de conus (distributie) te verkrijgen van mogelijke schuldtrajecten die in de onderstaande grafiek zijn opgenomen. De conus stemt overeen met een brede reeks mogelijke achterliggende macro-economische omstandigheden, met niet minder dan 2 000 gesimuleerde schokken in de groei, de rente en het primaire saldo. De omvang en de correlatie van de schokken berusten op het historische gedrag van de variabelen. Dit betekent dat de methodiek niet de realtimeonzekerheid in beeld brengt. De resulterende waaiergrafieken hieronder bieden derhalve probabilistische informatie over de schulddynamiek voor de eurozone, waarbij is uitgegaan van het mogelijke optreden van schokken in de groei en de rente met een omvang en correlatie die overeenkomen met die welke in het verleden zijn waargenomen.

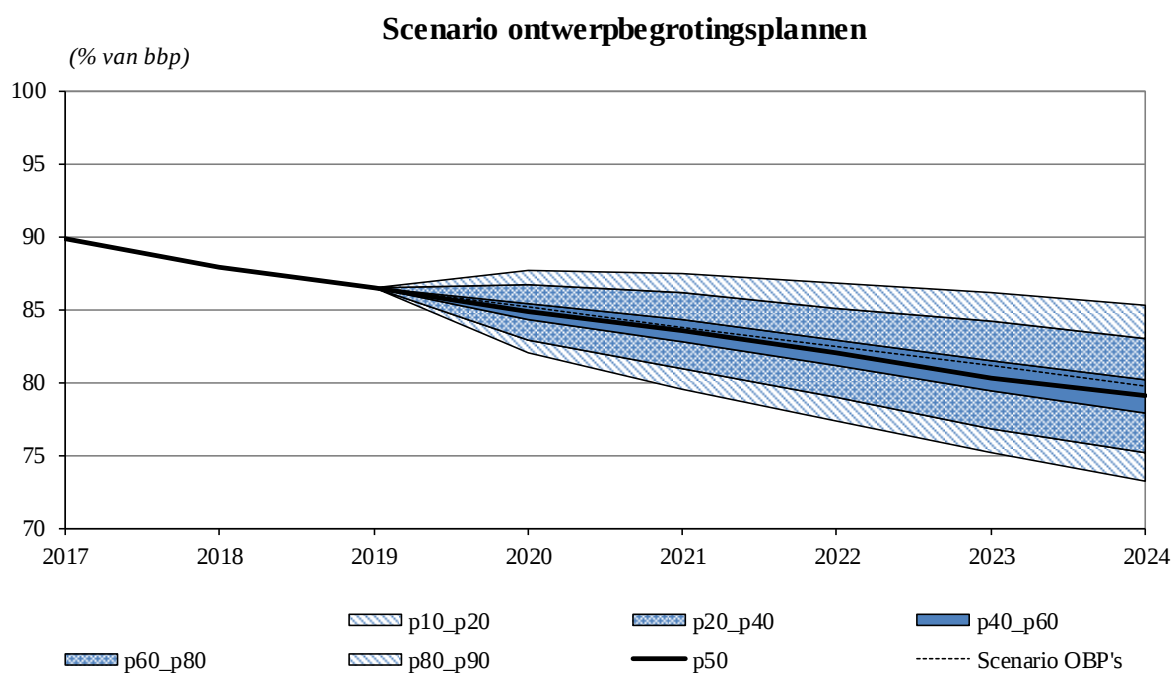
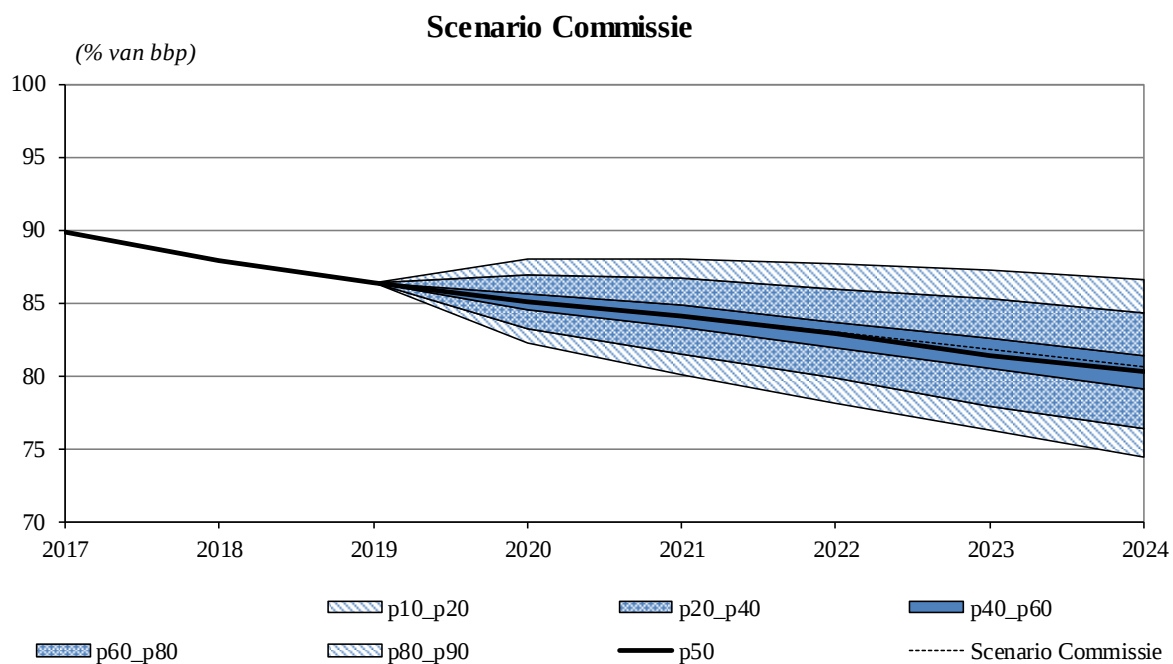
De waaiergrafieken tonen het voorspelde schuldtraject in het centrale scenario (waarrond macro-economische schokken worden toegepast) in de vorm van een stippellijn, en het schuldprojectietraject dat de gehele reeks mogelijke schuldtrajecten die door toepassing van de schokken wordt verkregen, in twee helften onderverdeelt (de mediaan) in de vorm van een doorlopende zwarte lijn in het midden van de conus. De conus zelf bestrijkt 80 % van alle mogelijke schuldtrajecten die door de simulatie van de 2 000 schokken in de groei, de rente en het primaire saldo worden verkregen (aangezien de boven- en de onderlijn waarmee de conus wordt afgebakend, respectievelijk het 10^e en het 90^e percentiel van de distributie vormen), zodat de gesimuleerde schuldtrajecten (20 % van het geheel) die het gevolg zijn van extremere (dus minder waarschijnlijke) schokken of “staartgebeurtenissen”, van het gekleurde segment worden uitgesloten. De verschillende kleurschakeringen binnen de conus vertegenwoordigen verschillende segmenten binnen de totale distributie van de mogelijke schuldtrajecten. Het donkerblauwe segment (afgebakend door het 40^e en het 60^e percentiel) omvat 20 % van alle mogelijke schuldtrajecten die dicht bij het centrale scenario liggen.

Voor het prognosescenario van zowel de Commissie als de ontwerpbegrotingsplannen geldt dat, als zowel de neerwaartse als de opwaartse risico’s voor het primaire overheidssaldo, de groei en de omstandigheden op de financiële markten in aanmerking worden genomen, de kans dat de schuld van de eurozone in 2020 ergens tussen rond 82 % en 88 % van het bbp ligt, 80 % is (aangezien de conus 80 % van alle mogelijke gesimuleerde schuldtrajecten vertegenwoordigt). De boven- en de ondergrens van het schuldquote-interval in 2020 zijn dus in het scenario van de Commissie redelijk vergelijkbaar met die in het scenario van de ontwerpbegrotingsplannen. Dit komt door een zeer gering verschil tussen de respectieve centrale prognoses waarop de schokken worden toegepast (een schuldquote van ongeveer 85 % in het scenario van de Commissie en het scenario van de ontwerpbegrotingsplannen).

Voor de periode na 2020, het eindpunt van de huidige ontwerpbegrotingsplannen, blijkt uit de simulatieresultaten dat voor de voorspelde schuldquotes het verschil tussen het scenario van de Commissie en het scenario van de ontwerpbegrotingsplannen onder de diverse schokken redelijk beperkt blijft. Aan het einde van de projectiehorizon in de waaiergrafieken (2024) is er een kans van 50 % dat de schuldquote in het scenario van de Commissie en dat van de ontwerpbegrotingsplannen, respectievelijk, boven rond 79 % en boven rond 80 % van het bbp ligt. Dit geringe verschil is vooral toe te schrijven aan het feit dat de structurele primaire saldo's, die in het scenario van de ontwerpbegrotingsplannen een iets hoger overschot vertonen dan in het scenario van de Commissie, in die laatste projectiejaren niet meer veranderen.

Belangrijk is nog dat de omvang en de correlatie van de schokken op het historische gedrag van de variabelen berusten en de methodologie daardoor niet de realtimeonzekerheid in beeld brengt, zoals die met name bij de beoordeling van de outputgap kan bestaan. Aangezien outputgap-ramingen in het verleden vaak fors zijn bijgesteld, vaak in de richting van een lagere potentiële output dan realtime werd gedacht, wijst deze onzekerheid op een extra bron van risico's voor toekomstige schuldtrajecten waarmee geen rekening is gehouden in de voorgaande analyse.

Grafiek III.1: Waaiergrafieken van de stochastische overheidsschuldprojecties rond het prognosescenario van de Commissie en het prognosescenario van ontwerpbeegrotingsplannen (OBP)

BIJLAGE IV. Grafieken en tabellen

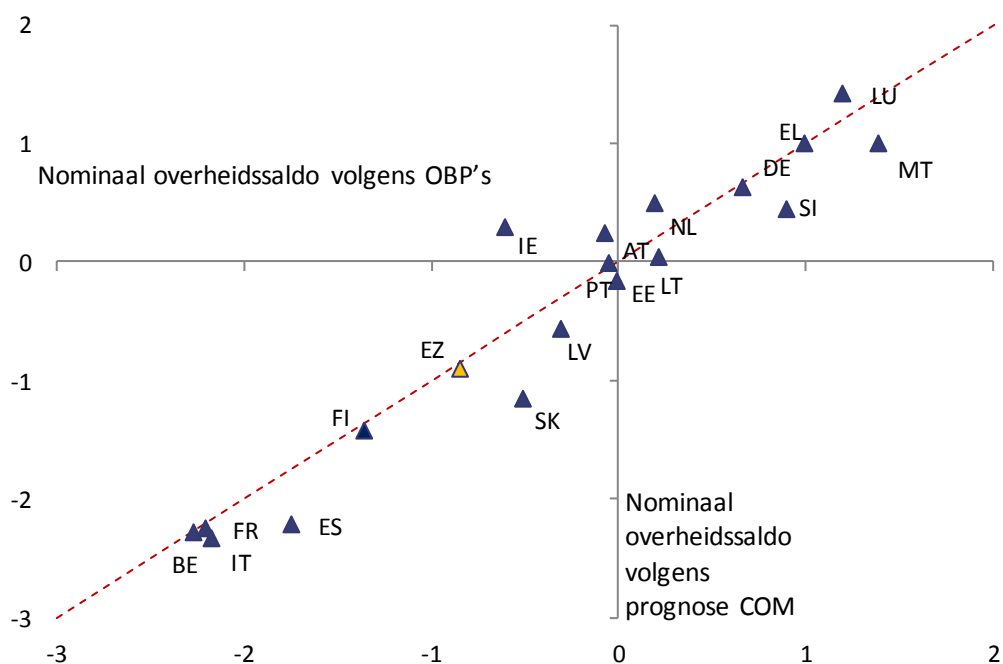
Tabel IV.1: Reële bbb-groei (in %) volgens de stabiliteitsprogramma's (SP), de ontwerpbegrotingsplannen (OBP) en de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

	2019			2020		
Land	SP	OBP	COM	SP	OBP	COM
BE	1,3	1,1	1,1	1,4	1,1	1,0
DE	1,0	0,5	0,4	1,6	1,5	1,0
EE	3,1	3,3	3,2	2,7	2,2	2,1
IE	3,9	5,5	5,6	3,3	0,7	3,5
EL	2,3	2,0	1,8	2,3	2,8	2,3
ES	2,2	2,1	1,9	1,9	1,8	1,5
FR	1,4	1,4	1,3	1,5	1,4	1,3
IT	0,2	0,1	0,1	0,8	0,6	0,4
CY	3,7	3,2	2,9	3,2	2,9	2,6
LV	3,2	3,2	2,5	3,0	2,8	2,6
LT	2,6	3,7	3,8	2,4	2,4	2,4
LU	3,0	2,4	2,6	3,8	2,4	2,6
MT	6,2	5,0	5,0	5,7	4,3	4,2
NL	1,5	1,8	1,7	1,5	1,5	1,3
AT	1,7	1,7	1,5	1,8	1,4	1,4
PT	1,9	1,9	2,0	1,9	2,0	1,7
SI	3,4	2,8	2,6	3,1	3,0	2,7
SK	4,0	2,4	2,7	3,7	2,3	2,6
FI	1,7	1,5	1,4	1,4	1,0	1,1
EZ	1,4	1,2	1,2	1,6	1,4	1,2

Tabel IV.2: Streefcijfers nominale saldi (% van bbp) volgens de stabiliteitsprogramma's (SP), de ontwerpbegrotingsplannen (OBP) en de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

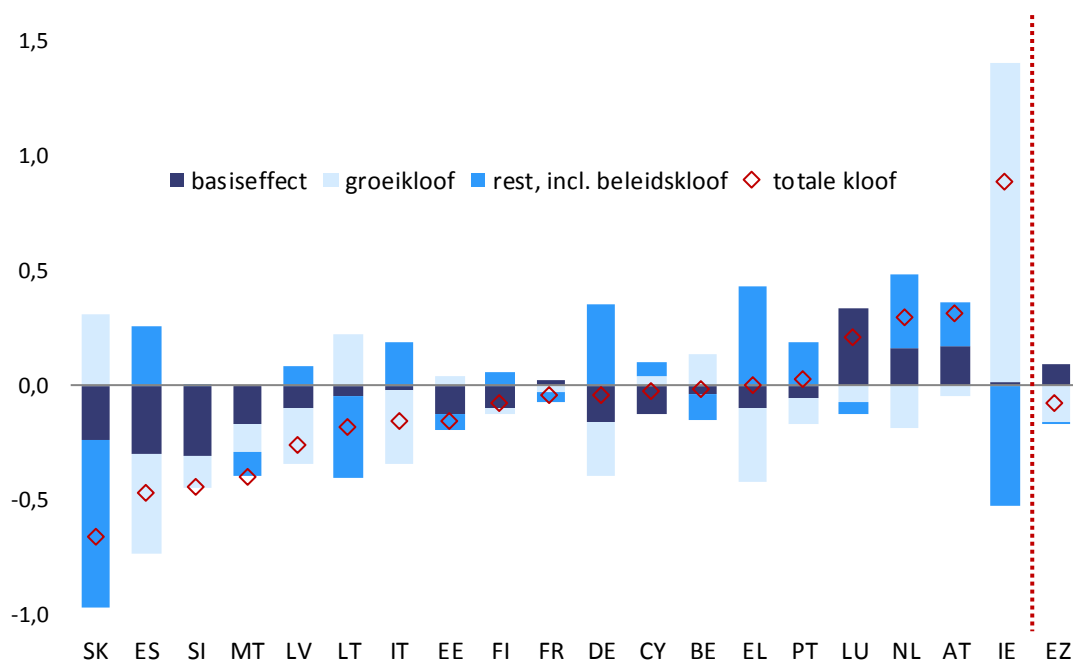
	2019			2020		
Land	SP	OBP	COM	SP	OBP	COM
BE	-0,8	-1,7	-1,7	-0,2	-2,3	-2,3
DE	0,9	1 1/4	1 1/4	0,8	3/4	3/4
EE	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3	0,0	-0,2
IE	0,2	0,2	0,2	0,4	-0,6	0,3
EL	1,6	1,4	1,3	1,6	1,0	1,0
ES	-2,0	-2,0	-2,3	-1,1	-1,7	-2,2
FR	-3,1	-3,1	-3,1	-2,0	-2,2	-2,2
IT	-2,4	-2,2	-2,2	-2,1	-2,2	-2,3
CY	3,0	3,9	3,7	2,6	2,7	2,6
LV	-0,5	-0,5	-0,6	-0,4	-0,3	-0,6
LT	0,4	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
LU	1,0	2,0	2,3	1,4	1,2	1,4
MT	0,9	1,4	1,2	1,0	1,4	1,0
NL	1,2	1,3	1,5	0,8	0,2	0,5
AT	0,3	0,3	0,4	0,2	-0,1	0,2
PT	-0,2	-0,1	-0,1	0,3	0,0	0,0
SI	0,9	0,8	0,5	1,0	0,9	0,5
SK	0,0	-0,7	-0,9	0,0	-0,5	-1,2
FI	-0,3	-1,0	-1,1	0,0	-1,4	-1,4
EZ	-0,9	-0,7	-0,8	-0,5	-0,8	-0,9

Grafiek IV.1: Vergelijking tussen nominaal overheidssaldo 2020 (% van bbp): najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM) tegenover ontwerpbegrotingsplannen (OBP)

Opm.: Cyprus, waarvoor met een overschot van meer dan 2 % van het bbp in 2020 wordt gerekend, is ter wille van de leesbaarheid niet in deze grafiek opgenomen.

Grafiek IV.2: Bepalende factoren voor het verschil in het nominale overheidssaldo voor 2020 (% van bbp) tussen de najaarsprognoses 2019 van de Commissie en de ontwerpbegrotingsplannen

Tabel IV.3: Streefcijfers nominaal primair saldo (% van bbp) volgens de stabiliteitsprogramma's (SP), de ontwerpbegrotingsplannen (OBP) en de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

	2019			2020		
Land	SP	OBP	COM	SP	OBP	COM
BE	1,3	0,3	0,2	1,7	-0,4	-0,4
DE	1,7	2 1/4	2	1,5	1 2/4	1 2/4
EE	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3	0,0	-0,1
IE	1,6	1,6	1,6	1,6	0,5	1,4
EL	4,7	4,4	4,3	4,5	3,7	3,7
ES	0,3	0,2	-0,1	1,2	0,4	-0,1
FR	-1,6	-1,6	-1,6	-0,5	-0,8	-0,9
IT	1,2	1,3	1,3	1,5	1,1	0,9
CY	5,3	6,2	6,0	4,8	5,1	4,6
LV	0,2	0,3	0,1	0,4	0,4	0,1
LT	1,3	0,9	0,8	0,9	0,7	0,5
LU	1,3	2,3	2,6	1,6	1,4	1,7
MT	2,3	2,7	2,5	2,2	2,6	2,3
NL	1,9	2,0	2,2	1,4	0,8	1,2
AT	1,8	1,7	1,9	1,6	1,3	1,6
PT	3,1	3,1	3,0	3,3	2,9	2,9
SI	2,6	2,4	2,1	2,4	2,4	2,0
SK	1,2	0,5	0,3	1,1	0,6	0,0
FI	0,6	-0,2	-0,3	0,8	-0,6	-0,7
EZ	0,9	0,9	0,9	1,1	0,7	0,6

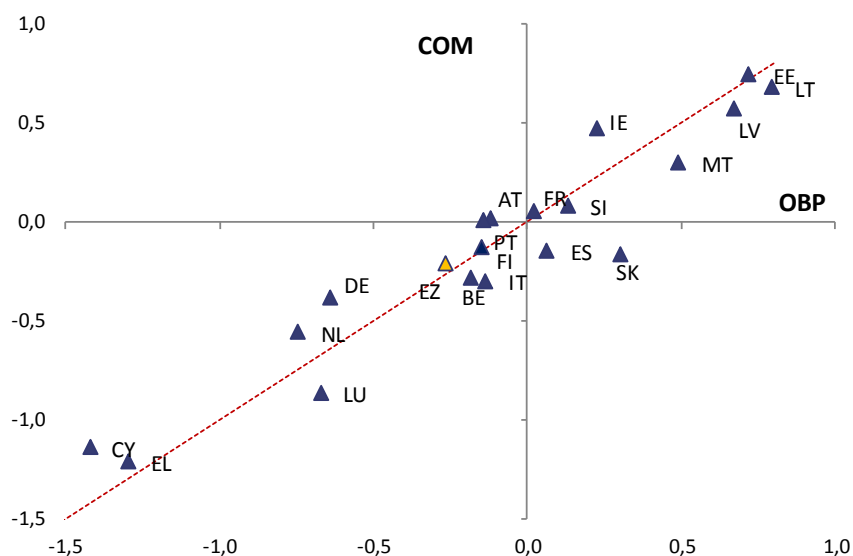
Tabel IV.4: Mutaties in het structurele saldo (pp van potentiële bbp) volgens de stabiliteitsprogramma's (SP), de ontwerpbegrotingsplannen (OBP) en de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

	2019			2020		
Land	SP	OBP	COM	SP	OBP	COM
BE	0,1	-0,3	-0,3	0,6	-0,2	-0,3
DE	-0,7	-0,1	-0,3	-0,2	-0,6	-0,4
EE	0,4	0,9	0,6	-0,1	0,7	0,7
IE	0,5	-0,3	-0,2	0,5	0,2	0,5
EL	-1,7	-1,9	-2,1	-1,0	-1,3	-1,2
ES	-0,1	0,1	-0,2	0,7	0,1	-0,1
FR	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
IT	-0,2	0,3	0,2	0,2	-0,1	-0,3
CY	-0,8	-0,2	-0,2	-0,5	-1,4	-1,1
LV	0,7	0,1	0,3	0,6	0,7	0,6
LT	0,0	-0,6	-0,7	0,4	0,8	0,7
LU	-1,7	-0,6	-0,4	0,0	-0,7	-0,9
MT	-0,9	-0,2	-0,3	0,4	0,5	0,3
NL	-0,4	-0,4	-0,1	0,1	-0,7	-0,6
AT	0,3	0,1	0,3	0,0	-0,1	0,0
PT	0,1	0,3	0,2	0,3	-0,1	0,0
SI	0,2	-0,1	-0,3	0,2	0,1	0,1
SK	0,5	0,4	0,1	0,0	0,3	-0,2
FI	0,1	-0,4	-0,5	0,5	-0,1	-0,1
EZ	-0,2	0,0	-0,1	0,1	-0,3	-0,2

Tabel IV.5: Mutaties in het structurele primaire saldo (pp van potentiële bbp) volgens de stabiliteitsprogramma's (SP), de ontwerpbegrotingsplannen (OBP) en de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

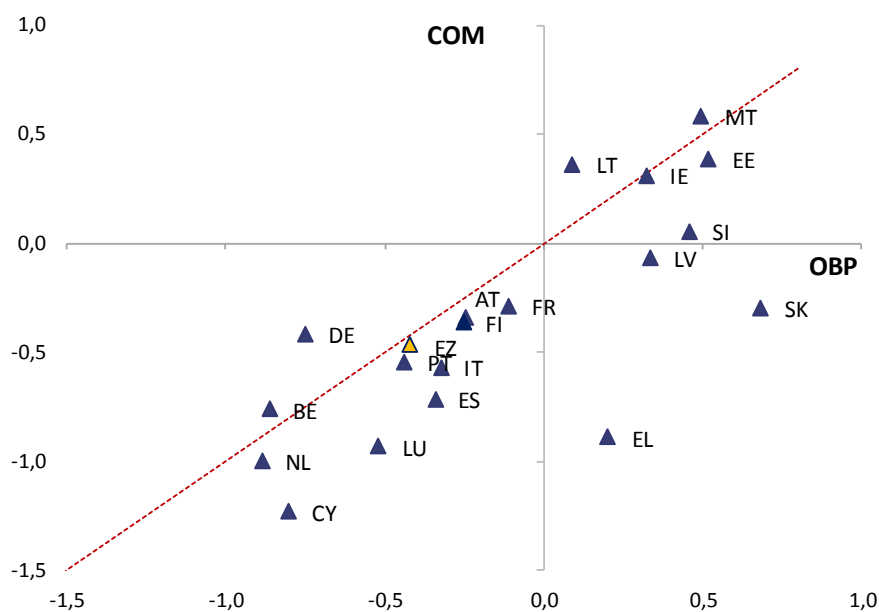
	2019			2020		
Land	SP	OBP	COM	SP	OBP	COM
BE	-0,1	-0,6	-0,4	0,4	-0,3	-0,4
DE	-0,8	-0,3	-0,4	-0,3	-0,7	-0,5
EE	0,4	0,9	0,6	-0,1	0,7	0,7
IE	0,3	-0,9	-0,5	0,3	-0,1	0,2
EL	-1,9	-2,0	-2,4	-1,2	-1,6	-1,5
ES	-0,2	-0,2	-0,4	0,6	0,0	-0,3
FR	0,0	-0,3	-0,2	0,1	-0,1	-0,1
IT	-0,3	0,0	0,0	0,2	-0,3	-0,5
CY	-1,0	-0,4	-0,3	-0,6	-1,3	-1,4
LV	0,7	0,0	0,3	0,7	0,6	0,5
LT	0,0	-1,0	-0,8	0,2	0,5	0,4
LU	-1,8	-0,6	-0,4	0,0	-0,8	-0,9
MT	-1,1	-0,8	-0,5	0,2	0,4	0,2
NL	-0,6	-0,7	-0,3	0,0	-0,8	-0,7
AT	0,1	-0,3	0,2	-0,1	-0,3	-0,1
PT	0,0	-0,4	-0,1	0,1	-0,3	-0,1
SI	-0,2	-0,9	-0,6	0,1	0,0	0,0
SK	0,3	0,1	0,0	-0,1	0,2	-0,3
FI	0,1	-0,6	-0,6	0,4	-0,3	-0,2
EZ	-0,4	-0,3	-0,3	0,1	-0,4	-0,4

Grafiek IV.3: Mutaties in het structurele saldo 2020 (pp van bbp): ontwerpbegrotingsplannen (OBP) tegenover najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

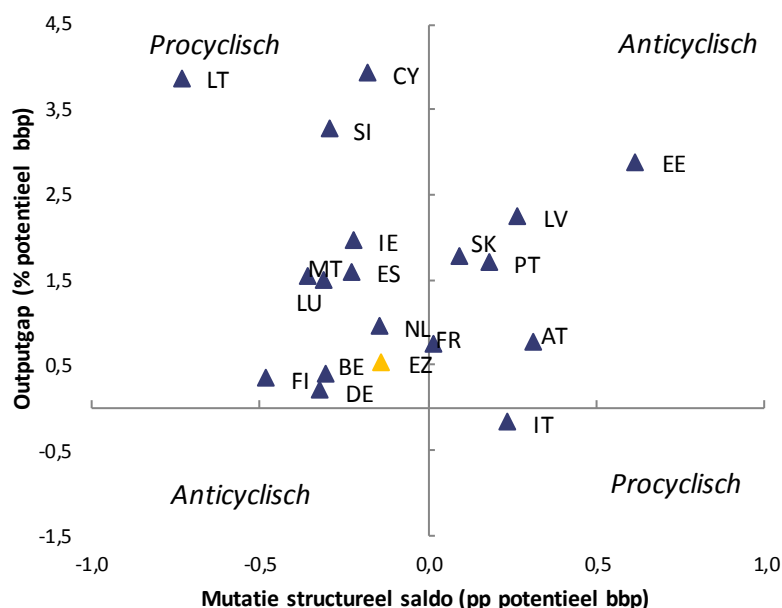
Opm.: Griekenland en Cyprus, waarvoor met een mutatie in het structurele saldo van meer dan -1% van het potentiële bbp in 2020 wordt gerekend, zijn ter wille van de leesbaarheid niet in deze grafiek opgenomen.

Grafiek IV.4: Begrotingsinspanning op basis van uitgavenbenchmark-methodiek in 2020 (pp van potentiële bbp): ontwerpbegrotingsplannen (OBP) tegenover najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

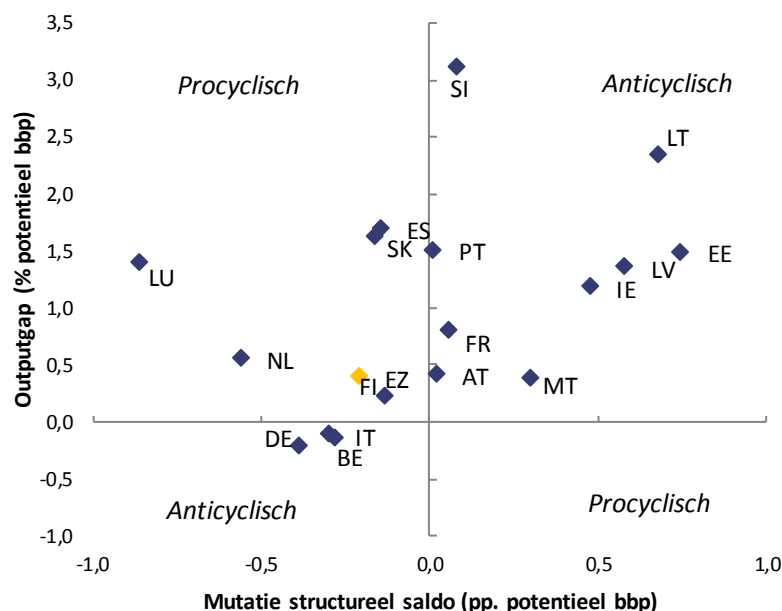

Opm.: De begrotingsinspanning wordt afgezet tegen een gemiddelde groei van het potentiële bbp over tien jaar en houdt geen rekening met de begrotingsmarge van lidstaten die hun begrotingsdoelstellingen voor de middellange termijn hebben overtroffen.

Grafiek IV.5a: Mutaties in het structurele saldo 2019 (pp van potentiële bbp) tegenover outputgap in de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

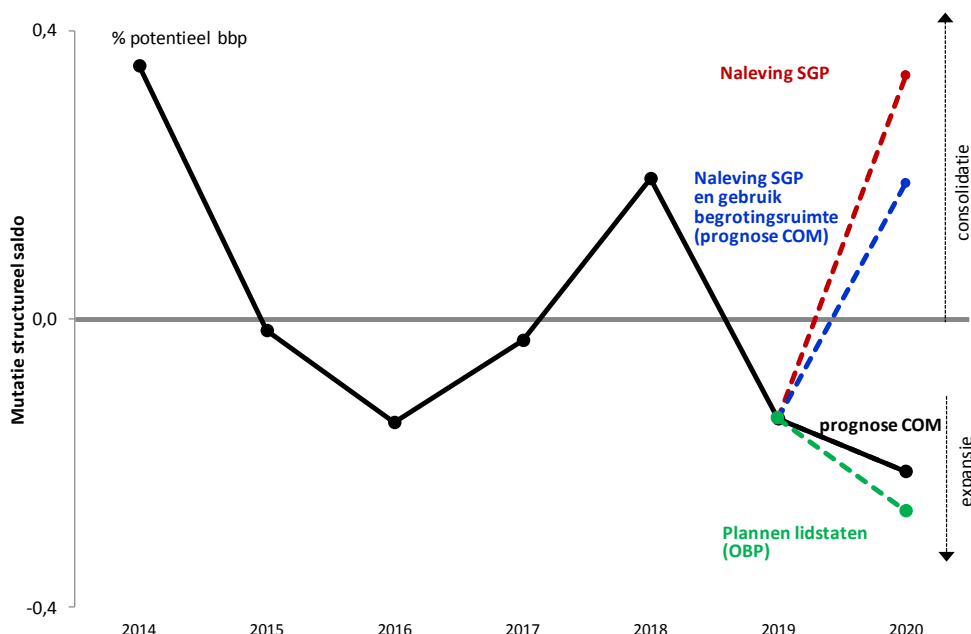

Grafiek IV.5b: Mutaties in het structurele saldo 2020 (pp van potentiële bbp) tegenover outputgap in de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

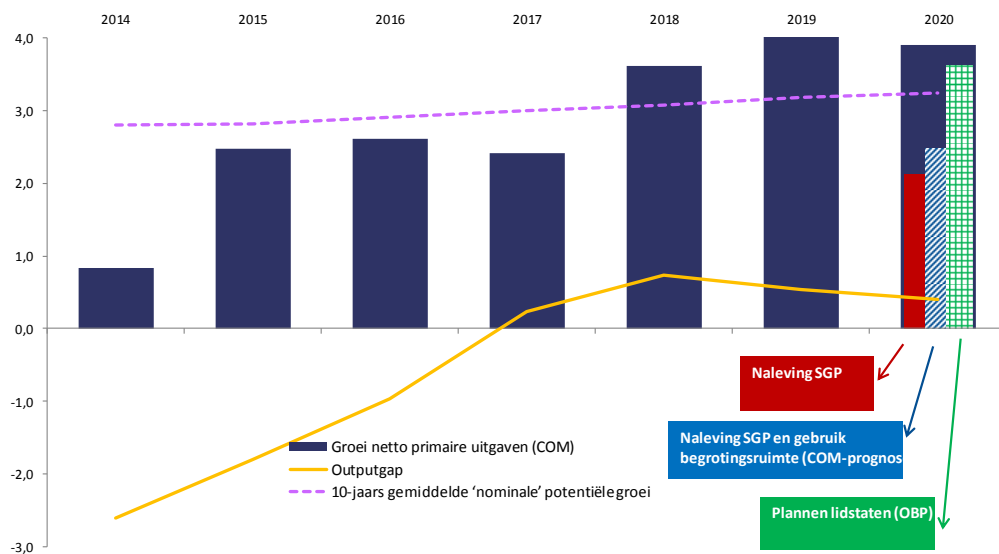

Opm.: In een context van positieve outputgaps gaat het bij “procyclisch” en “anticyclisch” in deze grafieken om de vraag of de verandering in begrotingsbeleid (ten opzichte van het voorgaande jaar) een steun of een rem voor de economie is. Griekenland is, ter wille van de leesbaarheid, in geen van deze beide grafieken opgenomen.

Grafiek IV.6a: Scenario's begrotingskoers - Structureel saldo (najaarsprognoses 2019 van de Commissie)

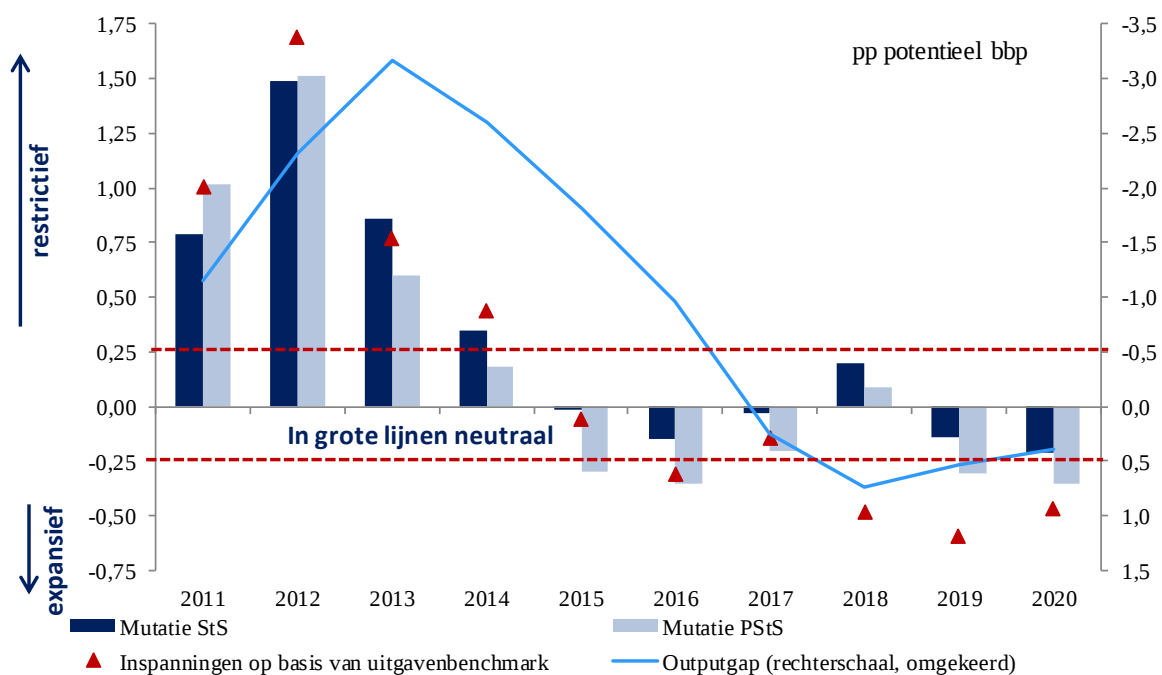

Grafiek IV.6b: Scenario's begrotingskoers - Groei netto primaire uitgaven (%) (najaarsprognoses 2019 van de Commissie)

Opm.: De scenario's in deze grafieken betreffen de geaggregeerde begrotingskoers voor de eurozone, gemeten als de mutatie in het geaggregeerde structurele saldo en de groeivoet van netto primaire uitgaven. Deze laatste wordt berekend als totale uitgaven zonder rente, cyclische uitgaven, discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde en eenmalige maatregelen. In het scenario "naleving SGP" is de aanname dat lidstaten die hun middellangetermijndoelstellingen nog niet hebben bereikt, de volledige begrotingsaanpassing volgen die in de landspecifieke aanbevelingen 2019 is aanbevolen. In het scenario "naleving SGP en gebruik begrotingsruimte (COM-prognose)" is de aanname dat Nederland en Duitsland een deel van hun begrotingsruimte in 2020 benutten (een expansie van het structurele saldo met, respectievelijk, 0,6 % en 0,4 % van het bbp), in lijn met de najaarsprognoses 2019 van de Commissie.

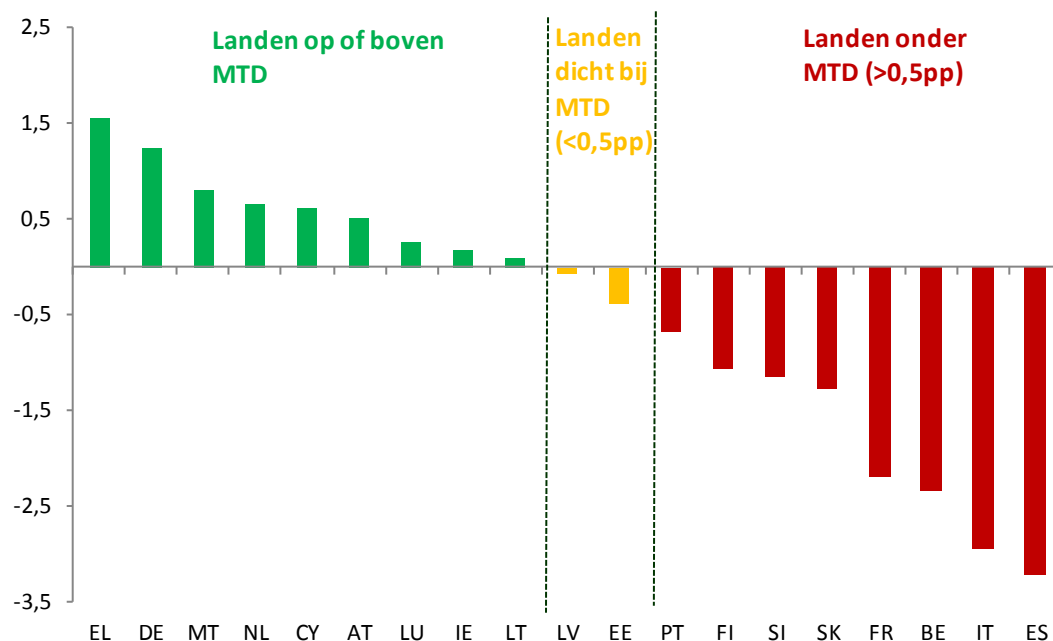
Grafiek IV.6c: Begrotingskoers — Structureel saldo (StS), primair structureel saldo (PStS) en begrotingsinspanning op basis van uitgavenbenchmark-methodiek (najaarsprognoses 2019 Commissie)

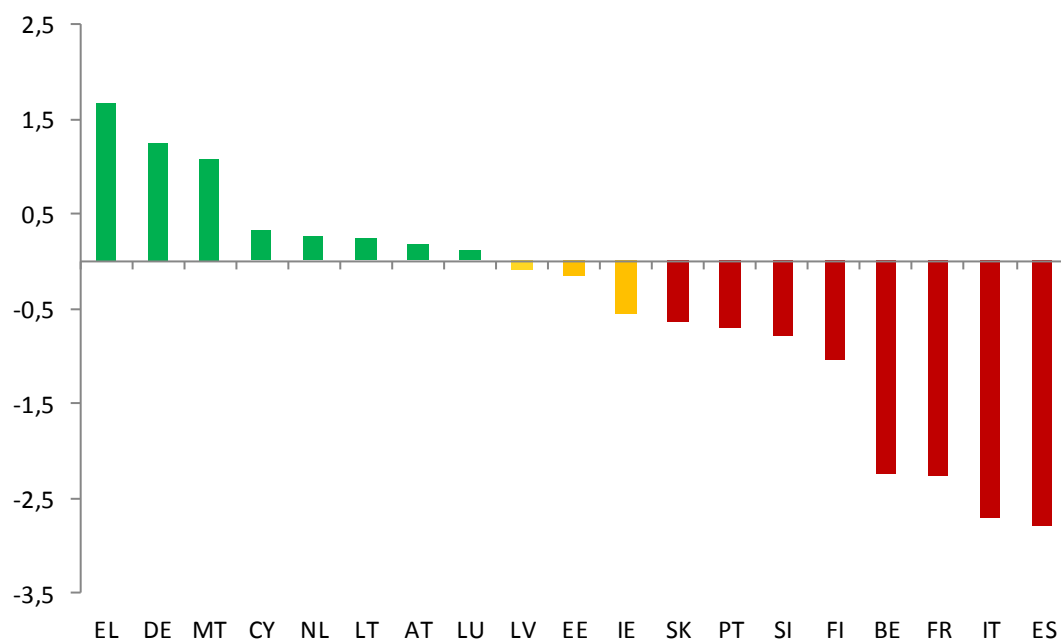
Tabel IV.6: Budgettaire middellangetermijndoelstellingen (MTD's), zoals vastgesteld in de stabiliteitsprogramma's 2019, en minimumbenchmarks (MB) voor 2020

	MTD	MB	Structureel saldo 2020	
			OBP	COM
BE	0,0	-1,5	-2,2	-2,4
DE	-0,5	-1,5	0,8	0,7
EE	-0,5	-0,7	-0,7	-0,9
IE	-0,5	-1,2	-1,0	-0,3
EL	0,3	-0,7	1,9	1,8
ES	0,0	-0,8	-2,8	-3,2
FR	-0,4	-1,4	-2,7	-2,6
IT	0,5	-1,4	-2,2	-2,5
CY	0,0	-0,8	0,3	0,6
LV	-1,0	-0,9	-1,1	-1,1
LT	-1,0	-0,9	-0,8	-0,9
LU	0,5	-1,3	0,6	0,8
MT	0,0	-1,5	1,1	0,8
NL	-0,5	-1,5	-0,2	0,2
AT	-0,5	-1,5	-0,3	0,0
PT	0,3	-1,3	-0,5	-0,4
SI	0,3	-1,1	-0,6	-0,9
SK	-0,5	-1,4	-1,1	-1,8
FI	-0,5	-1,0	-1,5	-1,6

Grafiek IV.7a: Posities lidstaten ten opzichte van hun MTD in 2020 volgens najaarsprognoses 2019 Commissie (pp van potentiële bbp)⁴

Grafiek IV.7b: Posities lidstaten ten opzichte van hun MTD in 2020 volgens de ontwerpbegrotingsplannen 2020 (pp van potentiële bbp)

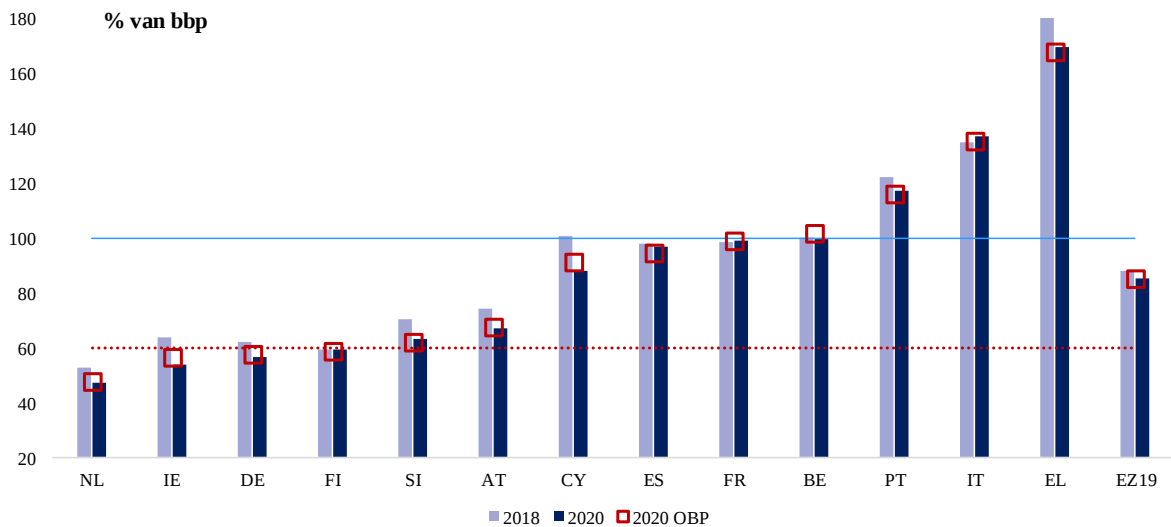

⁴ Deze grafieken laten voor elke lidstaat de verschillen zien tussen de verwachte structurele saldi en de budgettaire middellangetermijndoelstellingen. Zij houden geen rekening met flexibiliteitsmarges die van toepassing zijn.

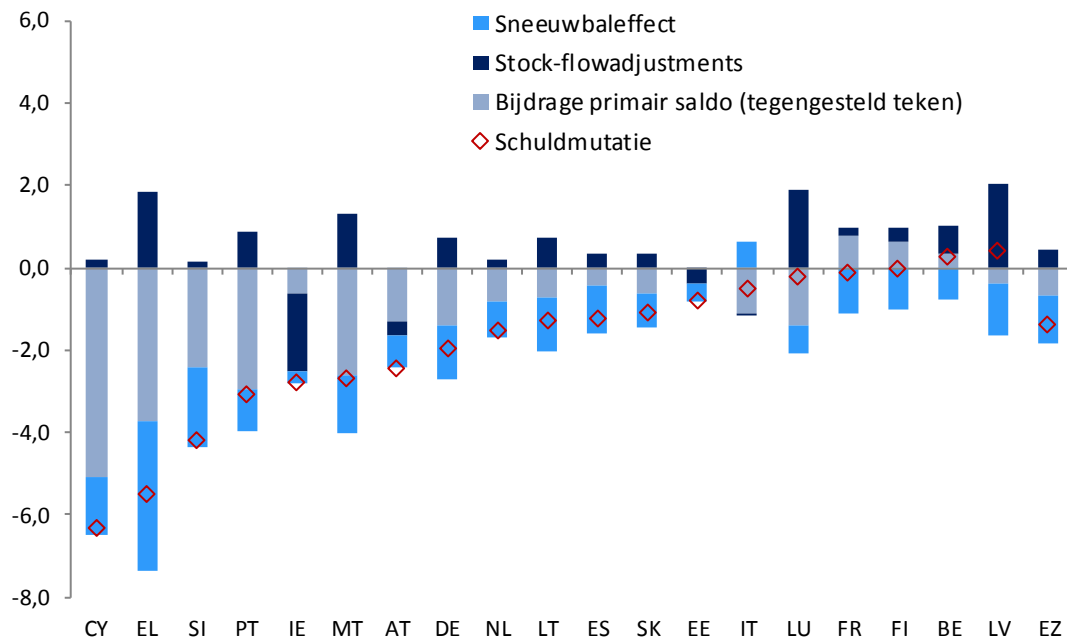
Tabel IV.7: Schuldquote (% van bbp) volgens de stabiliteitsprogramma's (SP), de ontwerpbegrotingsplannen (OBP) en de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

	2019			2020		
Land	SP	OBP	COM	SP	OBP	COM
BE	100,6	101,5	99,5	98,5	101,8	99,6
DE	61	61	59 1/4	56 2/4	57%	56 3/4
EE	8,2	8,8	8,7	8,1	8,0	8,4
IE	61,1	59,3	59,0	55,8	56,5	53,9
EL	170,6	173,3	175,2	163,9	167,8	169,3
ES	95,8	95,9	96,7	94,0	94,6	96,6
FR	98,9	98,8	98,9	98,7	98,7	98,9
IT	132,6	135,7	136,2	131,3	135,2	136,8
CY	95,7	97,4	93,8	89,1	91,1	87,8
LV	37,4	36,6	36,0	36,1	37,0	35,2
LT	37,0	36,4	36,3	36,2	35,1	35,1
LU	20,2	20,0	19,6	19,9	19,8	19,2
MT	42,7	43,0	43,3	39,4	40,3	41,0
NL	49,1	49,2	48,9	47,1	47,7	47,1
AT	69,6	70,0	69,9	66,5	67,5	67,2
PT	118,6	119,3	119,5	115,2	116,2	117,1
SI	65,4	66,3	66,7	61,3	62,1	63,1
SK	47,5	47,9	48,1	45,9	46,8	47,3
FI	58,1	58,8	59,2	57,4	58,8	59,3
EZ19	85,6	86,4	86,4	82,4	85,1	85,1

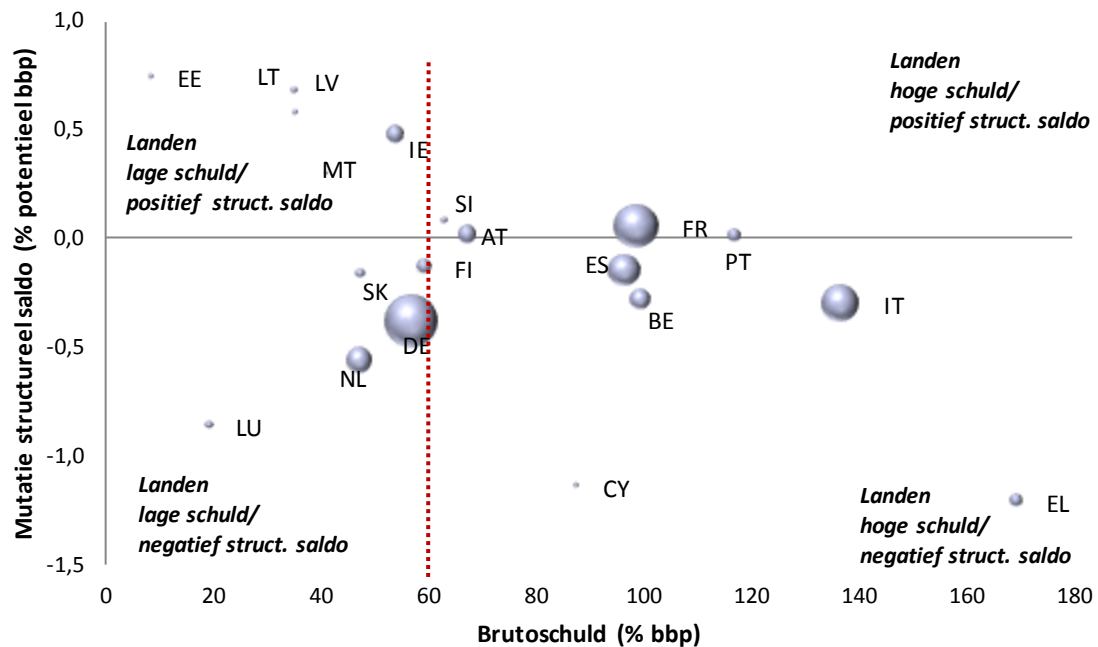
Grafiek IV.8: Evolutie overheidsschuld in een selectie lidstaten over de periode 2018-2020 volgens de ontwerpbegrotingsplannen (OBP) en de najaarsprognoses 2019 van de Commissie

Grafiek IV.9: Bepalende factoren voor de mutatie in de brutoschuld tussen 2019 en 2020 (pp van bbp) op basis van de ontwerp-begrotingsplannen (OBP)

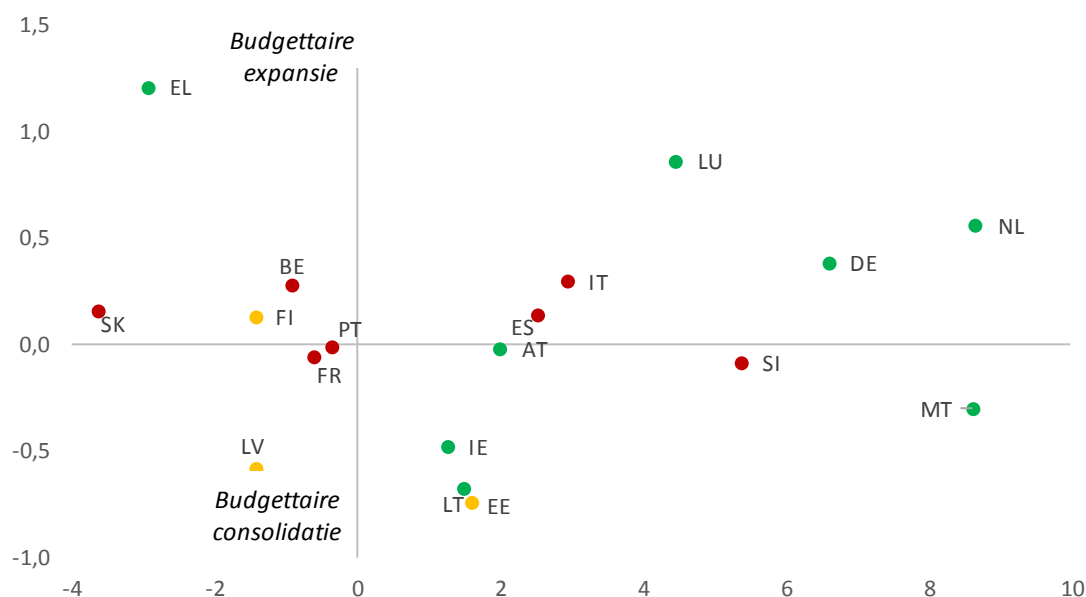

Grafiek IV.10: Brutoschuld (% van bbp) ten opzichte van de mutatie in het structurele saldo (pp van potentiële bbp) in 2020 volgens de najaarsprognoses 2019 van de Commissie

Opm.: De omvang van de bellen geeft het nominale bbp van lidstaten weer.

Grafiek IV.11: Saldo op de lopende rekening (% van bbp) ten opzichte van de mutatie in het structurele saldo (pp van potentiële bbp) in 2020

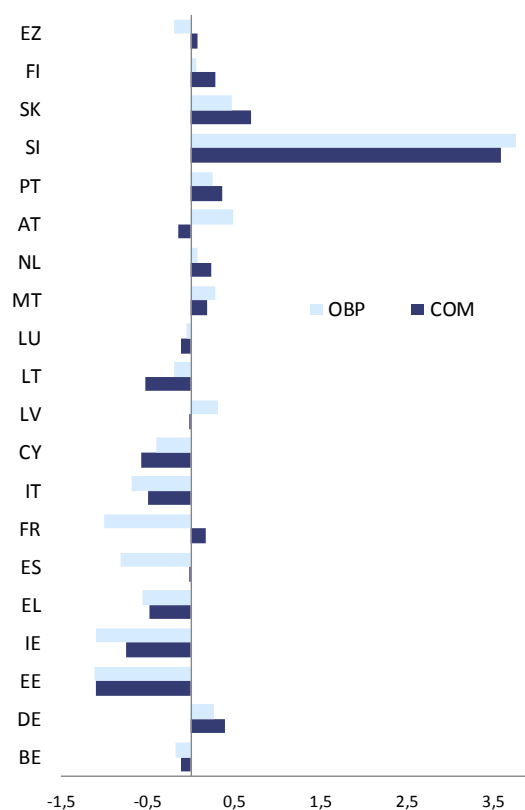

Opm.: Begrotingsexpansie (-consolidatie) wordt met een plusteken (minteken) aangegeven. De kleuren van de observaties geven de afstand tot de middellangetermijndoelstelling in 2020 weer: rood staat voor landen met meer dan 50 basispunten onder hun middellangetermijndoelstellingen; geel staat voor landen met minder dan 50 basispunten onder hun middellangetermijndoelstellingen; groen staat voor landen die boven hun middellangetermijndoelstellingen zitten. Cyprus is, ter wille van de leesbaarheid, in geen van deze beide grafieken opgenomen.

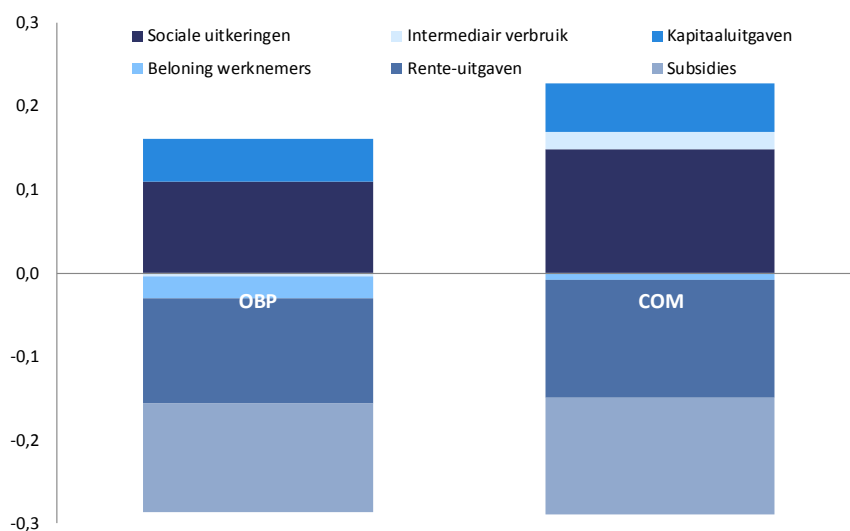
Tabel IV.8: Samenstelling van de begrotingsconsolidatie in 2019 en 2020 volgens de stabiliteitsprogramma's (SP), de ontwerpbegrotingsplannen (OBP) en de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

% potentieel bbp (tenzij anders vermeld)	2019			2020		
	SP	OBP	COM	SP	OBP	COM
Conjunctuurgezuiverde ontvangstenquote	46,0	46,3	46,3	46,0	46,1	46,2
Mutatie in pp. t.o.v. vorig jaar	-0,3	-0,1	-0,2	0,0	-0,2	-0,1
Conjunctuurgezuiverde primaire uitgavenquote	45,4	45,7	45,7	45,2	45,7	45,8
Mutatie in pp. t.o.v. vorig jaar	0,2	0,1	0,2	-0,2	0,0	0,0
Rentelastquote (% bbp)	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,5
Mutatie in pp. t.o.v. vorig jaar	-0,1	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Mutatie structureel saldo	-0,2	-0,2	-0,1	0,1	-0,3	-0,2

Grafiek IV.12: Verwachte mutaties in conjunctuurgezuiverde uitgavenquotes (pp van potentiële bbp) in de ontwerp-begrotingsplannen 2020 (OBP) en de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

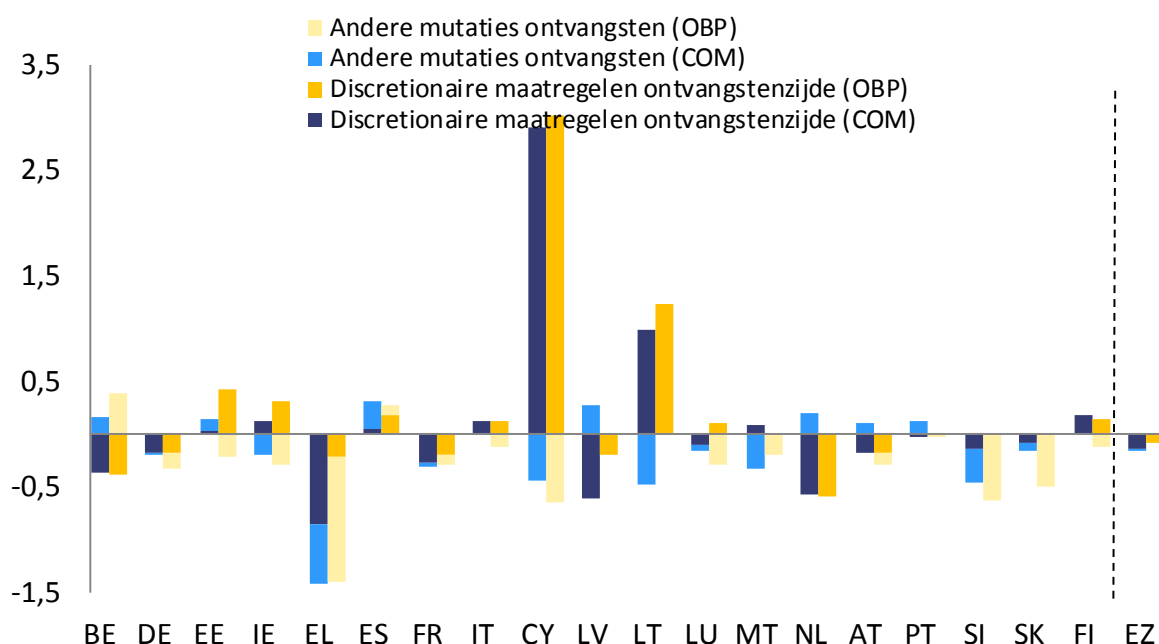

Grafiek IV.13: Voor 2020 verwachte mutaties in de voornaamste soorten uitgaven (pp van bbp): ontwerp-begrotingsplannen (OBP) tegenover najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

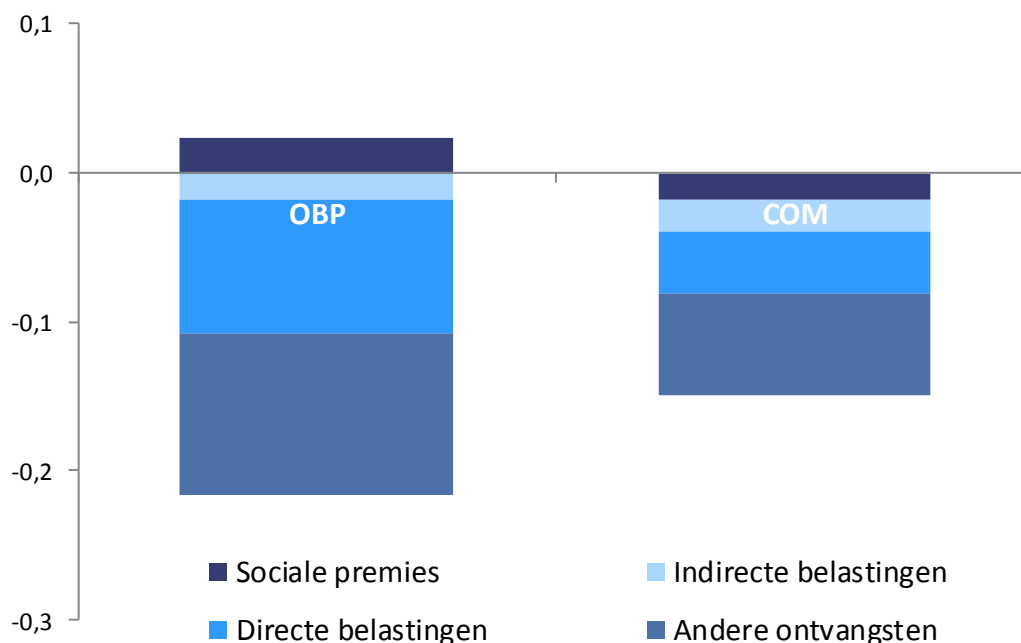

Opm.: De grafiek laat zien in welke mate de belangrijkste uitgavencomponenten bijdragen aan de verwachte mutaties in de uitgavenquotes.

Grafiek IV.14: Discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde en andere mutaties in de ontvangstenquote (pp van bbp) in 2020: ontwerpbegrotingsplannen (OBP) tegenover najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

Grafiek IV.15: Voor 2020 verwachte mutaties in de voornaamste soorten belastingontvangsten (pp van bbp): ontwerpbegrotingsplannen (OBP) tegenover najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM)

Opm.: De grafiek laat zien in welke mate de belangrijkste ontvangstencomponenten bijdragen aan de verwachte mutaties in de ontvangstenquoten.

Tabel IV.9: Korttermijnelasticiteiten die aan de ontvangstenprognoses voor 2020 ten grondslag liggen: ontwerpbegrotingsplannen (OBP) tegenover de najaarsprognoses 2019 van de Commissie (COM) en de OESO

	OBP	COM	OESO
BE	1,3	1,1	1,0
DE	0,9	1,0	1,0
EE	0,9	1,1	1,1
IE	0,5	0,8	1,1
EL	0,3	0,0	0,9
ES	1,1	1,2	1,0
FR	0,9	1,0	1,0
IT	0,9	1,0	1,1
CY	0,7	0,7	1,2
LV	1,0	1,2	0,9
LT	1,0	0,7	1,1
LU	0,9	1,0	1,0
MT	0,9	0,9	1,0
NL	0,8	1,2	1,1
AT	0,9	1,1	1,0
PT	1,0	1,1	1,0
SI	0,7	0,9	1,0
SK	0,7	1,0	1,0
FI	0,9	1,0	0,9
EZ	0,8	0,9	1,0

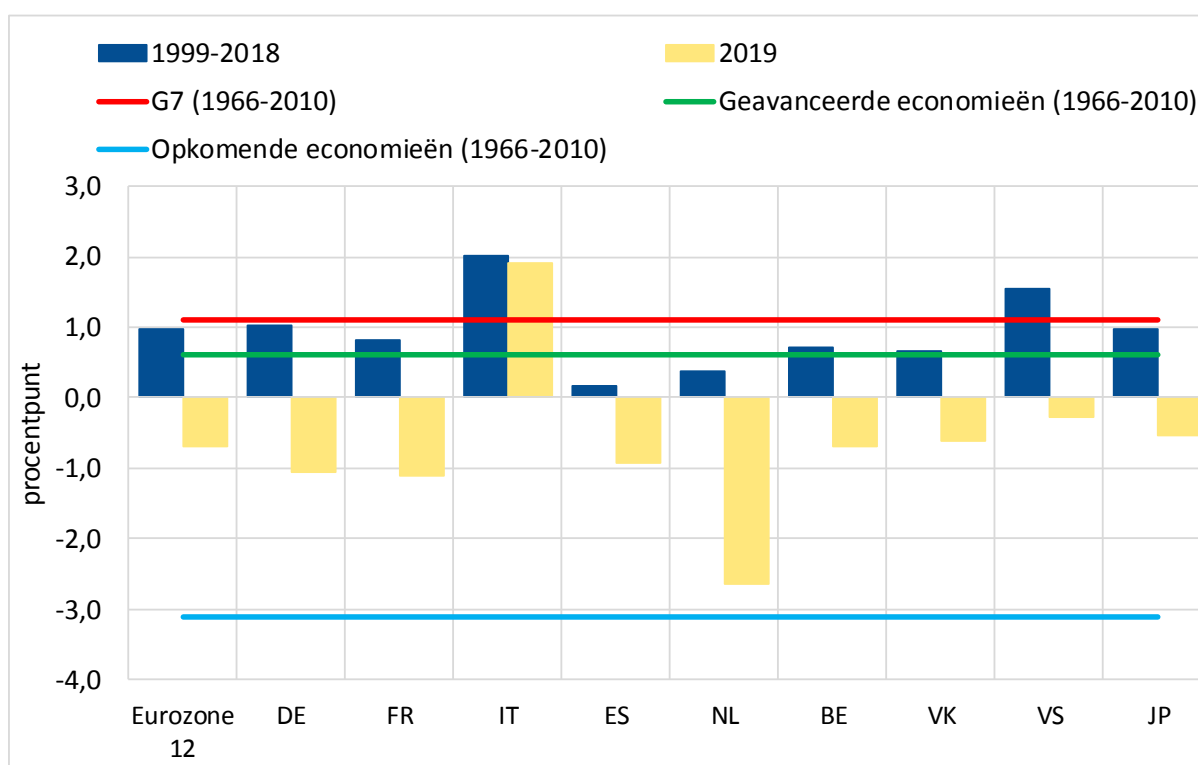
Opm.: De uit de ontwerpbegrotingsplannen en de prognoses van de Commissie afgeleide elasticiteiten, enerzijds, en de elasticiteiten van de OESO, anderzijds, moeten met de nodige omzichtigheid worden vergeleken. De eerste twee zijn netto-elasticiteiten ten opzichte van de bbp-groei, terwijl de laatstgenoemde elasticiteiten strikt genomen berekend zijn met betrekking tot de outputgap. De verschillen zijn doorgaans miniem.

Tabel IV.10: Houdbaarheidsindicatoren op basis van de najaarsprognoses 2019 van de Commissie

	Algehele risicocategorie KORTE TERMIJN	Algehele risicocategorie MIDDELLANGE TERMIJN	S1-indicator - Algehele evaluatie risico	Analyse houdbaarheid schuld - Algehele evaluatie risico
BE	LAAG	HOOG	HOOG	HOOG
DE	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
EE	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
IE	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
ES	LAAG	HOOG	HOOG	HOOG
FR	LAAG	HOOG	HOOG	HOOG
IT	LAAG	HOOG	HOOG	HOOG
CY	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
LV	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
LT	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
LU	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
MT	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
NL	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
AT	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
PT	LAAG	HOOG	MATIG	HOOG
SI	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
SK	LAAG	LAAG	LAAG	LAAG
FI	LAAG	MATIG	MATIG	MATIG

Opm.: Doorgaans op basis van de methode gebruikt in het Fiscal Sustainability Report 2018 van de Europese Commissie en de Debt Sustainability Monitor 2017. Vergeleken met vorige verslagen is alleen de aanname over de rente herzien, gebruikmakend van marktverwachtingen, om de T+10-doelstellingen te bepalen. Die geactualiseerde resultaten, op basis van de najaarsprognoses 2019 van de Commissie, zullen worden gepresenteerd in de nog te publiceren Debt Sustainability Monitor 2019. Gelet op de unieke samenstelling van de Griekse overheidsschuld en de maatregelen voor schuldverlichting die in juni 2018 door de Eurogroep zijn genomen, is de analyse van de Griekse overheidsschuld en de budgettaire houdbaarheid gebaseerd op landspecifieke aannamen (zie, voor meer details, Fiscal Sustainability Report 2018, Box 3.3). Daarom worden in deze tabel met een horizontale beoordeling op basis van gemeenschappelijke aannamen en methodieken geen resultaten gegeven.

Grafiek IV.16: Evolutie van het groei/rente-ecart

Bron: Autumn 2019 AMECO voor gegevens 1999-2019 (staven) en Escolano et al. (2017) voor gegevens 1966-2010 (lijnen).

Opm.: De grafiek geeft het verschil weer tussen de gemiddelde nominale rente voor overheidsschuld en de nominale bbp-groei. Een vergelijkbare grafiek verscheen in het ECB Economic Bulletin, aflevering 2/2019.